

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Вперше з Яном Шнайдером я зустрівся в орбітальному шпиталі Протекторату на висоті трьохсот кілометрів, над пошарпаними хмарами Санкції-IV, коли мучився страшним болем. Формально в системі Санкція взагалі не мало бути контингенту Протекторату: останні представники планетарного уряду невтомно репетували зі своїх бункерів, що це — справа внутрішня, а місцеві корпоративні гравці мовчки погодилися тимчасово підписатися під цими словами.

Відповідно, судна Протекторату, що валандалися системою, відколи Джошуа Кемп підняв свій революційний стяг у Індиго-Сіті, змінили свої розпізнавальні коди, а фактично їх викупили на умовах довгострокової оренди різні задіяні в цьому корпорації, які тоді передали їх в оренду воюючому уряду як частину неоподаткованого фонду місцевого розвитку. Ті ж, яких не збили з неба старенькі Кемпові бомби-мародери, що виявилися несподівано ефективними, перепродадуть Протекторату до завершення терміну оренди, знову списавши будь-які чисті втрати на податки. І в усіх, куди не глянь, чисті руки. Тим часом усіх представників керівного складу, травмованих у боях із Кемповими силами, відвезли шатлами від гріха подалі; саме про це я передусім і думав, обираючи для себе сторону конфлікту. Ця війна, поза сумнівом, була брудна.

Шатл вивантажив нас просто на ангарну палубу шпиталю, з відверто безцеремонним поспіхом викинувши десятки капсульних нош за допомогою пристрою, чимось

подібного до величезної стрічки з набоями. Коли ми з гуркотом і клацанням вибралися на крило і спустилися на палубу, я ще чув, як стихає пронизливий вереск моторів корабля; а коли мою капсулу відкрили, повітря в ангарі обпало мені легень холодом нещодавно звільненого твердого космосу. Все враз укрилося шаром крижинок, і моє обличчя теж.

— Ти! — голос був жіночий, грубий від стресу. — Тобі боляче?

Покліпавши, я прибрав з очей кригу, поглянув на свій залитий кров'ю бойовий однострій і прохрипів:

— А вгадайте.

— Санітаре! Введіть йому ендорфіни та загальний противірусний засіб.

Вона знову схилилася наді мною, і я одночасно відчув дотик до своєї голови пальців у рукавичці та холодний укол безголкового шприца в шию. Біль різко ослабнув.

— Ви з Івенфолльського фронту?

— Ні, — видушив із себе я. — Атакував Північний рубіж. А що сталося під Івенфоллом?

— Якийсь сраний кнопкоголовий з терміналу щойно повідомив про тактичний ядерний удар, — у голосі лікарки відчувався стриманий холодний гнів. Її руки обмацували моє тіло згори вниз, оцінюючи ушкодження. — Отже, радіаційної травми немає. А що з хімічними речовинами?

Я ледь помітно схилив голову набік, до лацкана.

— Експозиметр. Має показати. Там.

— Він зник, — огризнулася вона. — Як і більша частина плеча.

— Ой, — я здобувся на кілька слів. — Здається, я чистий. А ви хіба не можете провести клітинне дослідження?

— Ні, тут — ні. Сканери клітинного рівня вбудовані в палуби-палати. От як зуміємо звільнити там місце для вас усіх, тоді, може, й візьмемося за це.

Руки мене облишили.

— Де ваш штрих-код?

— На лівій скроні.

Хтось витер кров у відповідній зоні, і я відчув, як по моему обличчю проводять лазерним сканером. Схвально защебетав якийсь апарат, і мене лишили самого. Обробленого.

Якийсь час я просто лежав, радо дозволивши заряду ендорфінів з люб'язним поспіхом дворецького, що бере в когось капелюх і пальто, звільнити мене як від болю, так і від тям. Промелькнула думка, чи можна буде врятувати тіло, яке я носив, а чи мене доведеться перечохлити. Я знав, що Клин Каррери тримає кілька невеликих банків клонів для своїх так званих незамінних бійців, а я як один із усього п'яťох колишніх посланців, що воювали за Карреру, просто не міг не належати до цього елітного кола. На жаль, незамінність — це двогострий меч. З одного боку, вона надає право на елітне медичне обслуговування, включно з повною заміною тіла. Та є й мінус: єдина мета цього обслуговування — кинути бійця назад у пекло, щойно з'явиться така можливість. У планктонного рядового, чиє тіло дістало непоправні ушкодження, просто витягнули б кортикальну пам'ять із затишної схованки на вершині хребетного стовпа, а тоді засунули б її в банку для зберігання, де вона б, мабуть, лишилася до остаточного закінчення війни. Не найкращий вихід, та й, хоч і вважалося, що Клин дбає про своїх, реальної гарантії перечохлення не було, але часом у крикливому хаосі останніх кількох місяців цей крок у забуття на зберіганні видавався мені майже безмежно приємним.

— Полковнику. Агов, полковнику.

Я не знав напевне, в чому річ: чи то мені не дає заснути обробка посланця, чи то мене повернув до тям настирливий голос неподалік. Я мляво повернув голову, щоб побачити, хто говорить.

Виглядало на те, що ми досі в ангарі. На ношах біля мене лежав мускулистий на вигляд молодик із пишним жорстким чорним волоссям; у його рисах відчувався проникливий розум, який не міг приховати навіть ошелешений від дози ендорфінів вираз обличчя. Він був одягнений у такий самий бойовий однострій Клину, як і я, але одяг сидів на ньому не дуже добре, і здавалося, ніби отвори в однострої не збігаються з отворами в ньому самому. На лівій скроні, там, де мав бути штрих-код, був вдалий бластерний опік.

— Ти це мені?

— Так, сер, — він підвівся і сперся на лікоть. Йому, певно, дали набагато меншу дозу, ніж мені. — А ми таки реально погнали там Кемпа, еге ж?

— Цікаве бачення, — мій мозок ненадовго заповнив потік яскравих спогадів про те, як 391 взвод ріжуть довкола мене на шматки. — А куди він, по-твоєму, побіжить? Ну, зважаючи на те, що це — його планета.

— Гм, я думав...

— Я б тобі цього не радив, бійцю. Ти що, не читав умов вступу на службу? А тепер стули пельку й побережи дихання. Воно тобі знадобиться.

— Гм, так, сер.

Він трохи виричав очі, а судячи з того, що я почув, як на навколишніх ношах повертаються голови, не він один здивувався, почувши, як офіцер Клину Каррери так говорить. Бойові дії на Санкції-IV, як і більшість війн, викликали певні серйозні почуття.

— І ще одне.

— Так, полковнику.

— Це лейтенантська форма. А звання полковника в командуванні Клину немає. Постарайся це запам'ятати.

Тоді з якоїсь понівеченої частини мого тіла ринула величезна хвиля болю, прослизнула повз руки ендорфінових викидайл, які стояли біля дверей мого мозку, й почала

істерично верещати свій звіт про ушкодження, звертаючись до всіх охочих послухати. Усмішка, яку я закріпив на обличчі, розтанула, як, напевно, розтанув міський ландшафт у Івенфоллі, і мені різко захотілося кричати, не зважаючи ні на що.

Коли я прокинувся, десь просто піді мною похлюпувала вода, а обличчя й руки мені зігрівало лагідне сонячне світло. Хтось, швидше за все, зняв з мене розідрані шрапнеллю рештки кітеля, залишивши мене в самій майці Кліну. Я поворошив однією рукою і злегка торкнувся кінчиками пальців гладеньких від віку дерев'яних дощок, теж теплих. Сонячне світло танцювало на внутрішній поверхні моїх повік.

Болю не було.

Я сів, почуваячись так добре, як не почувався вже кілька місяців. Мене розклали на маленькому простенькому причалі, який вдавався метрів на дванадцять чи то у фіорд, чи то у вузьку затоку. Вода обабіч була оточена низькими, заокругленими горами, а вгорі безтурботно сновигали пухнасті білі хмаринки. Далі в затоці вистромила з води голови сімейка тюленів і похмуро мене оглянула.

Моїм тілом залишався той афрокарибський бойовий чохол, в якому я був під час атаки на Північному рубежі, неушкоджений і непошрамований.

Отже...

За мною зашкрябали по дошках чийсь кроки. Я різко повернув голову, рефлекторно піднявши руки в якійсь подібій захисній позі. Значно пізніше за рефлекс прийшла підбадьорлива думка про те, що коли б до мене хтось підійшов так близько в реальному світі, мій чохол неодмінно б зреагував.

— Такеші Ковач, — промовила жінка у формі, що стояла наді мною, правильно вимовивши м'яке слов'янське «ч» в кінці прізвища. — Ласкаво просимо до відновлювального стеку.

— Чудово, — я звівся на ноги, не взявшись за простягнуту руку. — Я досі на борту шпиталю?

Жінка хитнула головою та прибрала з худорлявого обличчя довге, непокірне мідне волосся.

— Ваш чохол досі перебуває на інтенсивній терапії, але вашу поточну свідомість відвантажено в цифровому форматі у Перше сховище Клину доти, доки ви не будете готові до фізичного відродження.

Я роззирнувся довкола і знову звів обличчя до сонця. На Північному рубежі дуже багато дощів.

— А де Перше сховище Клину? Чи це — таємна інформація?

— Боюся, що так.

— І як я здогадався?

— Завдяки роботі з Протекторатом ви, безсумнівно, познайомилися з...

— Забийте. Це було риторичне запитання.

Я вже непогано уявляв собі, де розташований віртуальний формат. Зазвичай в умовах планетарної війни кілька станцій-сховків із низьким альбедо запускають кудись далеко божевільними еліптичними орбітами, а тоді сподіваються, що вони не опиняться на шляху жодного місцевого військового транспорту. Ймовірність того, що вас так ніхто й не знайде, висока. Як часто пишуть у підручниках, космос великий.

— На якій швидкості ви все це відтворюєте?

— Еквівалентно реальному часу, — хутко відповіла жінка. — Втім, якщо ви бажаєте, я можу прискорити.

Думка про розтягування мого видужування тут, без сумніву, нетривалого, хоч триста разів була спокусливою, та, якщо мене найближчим часом у реальному часі потягнуть назад у бій, мабуть, краще не втрачати спритності. До того ж я не був певен, що командування Клину дозволить мені надто сильно щось розтягувати. Пара місяців

відлюдницького байдикування серед такої природної краси неодмінно мала згубно вплинути на інтерес до безладної різанини.

— Ось ваше житло, — сказала жінка, показуючи рукою. — Якщо бажаєте, попросіть про зміни.

Простеживши за її рукою, я дійшов поглядом до кінця довгого галькового пляжу, де стояла двоповерхова споруда зі скла і дерева під схожими на крила мартина кроквами.

— Наче незле, — в мені заворушилися непевні паростки сексуального інтересу. — Ви маєте бути моїм міжособистісним ідеалом?

Жінка знову хитнула головою.

— Я — внутрішньоформатний службовий конструкт для огляду систем Першого Клину, а моя зовнішність скопійована з підполковника Лусії Матаран з Головного командування Протекторату.

— З таким волоссям? Ви жартуєте.

— Я маю свободу рішень у певних сферах. Ви бажаєте, щоб я згенерувала для вас міжособистісний ідеал?

Це, як і пропозиція перейти на високошвидкісний формат, спокуювало. Але після шести тижнів у товаристві крикливих, категоричних командос Клину мені понад усе хотілося побути на самоті.

— Я над цим подумаю. Щось іще?

— Вам надійшов запис інструктажу від Айзека Каррери. Бажаєте зберегти його в будинку?

— Ні. Відтворіть його тут. Якщо мені знадобиться щось іще, я вас викличу.

— Як хочете.

Жінка-конструкт схилила голову й різко зникла. На її місці матеріалізувалася чоловіча постать у чорному парадному однострої Клину. Коротко підстрижене чорне волосся з сивиною, зморшкувате аристократичне обличчя, чії темні очі й обвітрені риси чомусь водночас виражали суворість

і розуміння, а під формою — тіло офіцера, який не покинув поля бою через високе звання. Айзек Каррера, відзначений нагородами колишній капітан вакуумних сил, а згодом — засновник найгрізнішого найманого війська у Протектораті. Зразковий боєць, командир і тактик. Часом, коли іншого вибору не залишалося, компетентний політик.

— Здрастуйте, лейтенанте Ковач. Вибачте, що це — лише запис, але після Івенфоллу ми опинилися в кепському становищі, і часу на встановлення зв'язку не було. Згідно з медичним висновком, ваш чохол можна полагодити приблизно за десять днів, тож ми в цьому випадку не будемо звертатися до банку клонів. Я хочу, щоб ви повернулися на Північний рубіж якомога швидше, але, правду кажучи, ми були змушені тимчасово припинити там бойові дії, і без вас зможуть обійтися пару тижнів. До цього запису додається оперативне зведення з інформацією про втрати, понесені в ході останньої атаки. Я був би радий, якби ви проглянули його у віртуалі, скористалися своєю знаменитою інтуїцією посланця. Бог свідок, ми там потребуємо свіжих ідей. Загалом, здобувши території Рубежу, ми досягнемо однієї з дев'яти основних цілей, необхідних для того, щоб цей конфлікт...

Я вже заворушився — пішов уздовж причалу, а тоді піднявся пологістим берегом до найближчих пагорбів. Небо далі було затягнуте кудлатими хмарами, але недостатньо темне, щоб у надмор'ї почалася буря. Виглядало на те, що коли я видеруся досить високо, мені відкриється чудовий вид на всю затоку.

За мною стих на вітрі Каррерин голос: я залишив проєкцію на причалі, де вона зверталася до порожнечі та ще, може, до тюленів — якщо, звісно, припустити, що в них не було кращих занять, ніж її слухати.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Врешті-решт мене протримали у спокої менше тижня. Я мало що пропустив. Піді мною вирували й розривалися на поверхні північної півкулі Санкції-IV хмари, обливаючи дощем чоловіків і жінок, які вбивали одне одного внизу. Жінка-конструкт регулярно заходила до будинку й розповідала мені в подробицях найцікавіші новини. Союзники Кемпа з-за меж планети марно намагалися прорвати блокаду Протекторату, поплатившись парочкою міжпланетних транспортних засобів. Невідомо звідки прорвався рій розумніших, ніж зазвичай, бомб-мародерів і випарував дредноут Протекторату. Урядові сили у тропіках утримували свої позиції, тим часом як на північному сході Клин та інші наймані формування відступали перед елітною президентською гвардією Кемпа. Продовжував тліти Івенфолл.

Як я вже казав, я мало що пропустив.

Прокинувшись у камері перечохлення, я весь, з голови до п'ят, саяв благополуччям. Здебільшого річ була у хімії: у військових шпиталях чохла, що видужували, безпосередньо перед завантаженням накачували чимось кайфовим. Це в них як вечірка на честь повернення додому, і від них людина почувається так, ніби може виграти цю грану війну самотужки, якщо її тільки напустити на поганих хлопців. Ефект, безперечно, корисний. Але в мені поряд із цим патріотичним коктейлем також плавало просте задоволення від власної тілесної цілісності та наявності повного набору робочих кінцівок і органів.

Ну, поки я не поговорив з лікаркою.

— Ми витягнули вас передчасно, — заявила вона мені; гнів, який вона демонструвала на палубі для шатлів, виражався в її голосі вже трохи слабше. — За наказом командування Клину. Вочевидь, вам ніколи повністю видужувати від ран.

— Я почуваюся чудово.

— Ще б пак. Ви по вуха накачані ендорфінами. Спустившись, ви дізнаєтеся, що ваше ліве плече функціонує лише на дві третини. А, ще у вас досі не відновилися легені. Рубці від «Герлену-20».

Я кліпнув.

— Я не знав, що вони розприскують цю штуку.

— Ні. І ніхто, вочевидь, не знав. Як мені сказали, це була блискуча прихована атака, — вона спробувала скривитись, але здалася. Втомилася, надто втомилася. — Ми вичистили більшу частину, обробили найочевидніші райони біологічним забезпеченням для відновлення тканин та розправилися зі вторинними інфекціями. Якби вам дали кілька місяців відпочинку, ви б, мабуть, видужали цілком. Утім, за цих обставин... — вона знизала плечима. — Постарайтеся не курити. Позаймайтеся легкими фізичними вправами. Ох, ну його нахрін.

Я спробував легкі фізичні вправи. Походив по осьовій палубі шпиталю. Втягував повітря в обпалені легені. Розім'яв плече. На палубі ніде було яблуку впасти від травмованих чоловіків і жінок, які займались аналогічними справами, стоячи по п'ятеро в ряд. Деяких із них я знав.

— Агов, лейтенанте!

Тоні Ломанако. Більша частина його обличчя перетворилася на маску з роздertoї плоти, обтиканої зеленими мітками в тих місцях, де було вбудовано біозабезпечення стрімкого повторного росту. Він досі широко всміхався — тільки надто вже багато зубів було видно зліва і видно їх було надто добре.

— Ви вибралися, лейтенанте! Молодчага!

Він розвернувся в натовпі.

— Чуєш, Едді? Кхуок? Лейтенант вижив.

Кхуок Юень Ї; в неї обидві очниці були під зав'язку набиті яскраво-помаранчевим тканинно-інкубаторним желе. Поки що її забезпечувала відеоскануванням припаяна до черепа зовнішня мікрокамера. Руки в неї відростили на скелетному карбонадному волокні. Нова тканина здавалася вологою й голою.

— Лейтенанте. Ми думали...

— Лейтенанте Ковач!

Едді Мунгарто, закріплений у мобільному костюмі, поки біобезпечення заново вирощувало йому праву руку та обидві ноги з пошарпаних клаптів, які лишилися після розумної шрапнелі.

— Радий вас бачити, лейтенанте! Бачите, ми всі видужуємо. За пару місяців 391 взвод повернеться, щоб надерти дупу кепмістам, не турбуйтеся.

Наразі Клинові Каррери постачає чохла компанія «Хумало Байосістемз». Сучасна бойова біотехніка «Хумало» має певні чарівні персональні доповнення, серед яких особливо виділяється система блокування серотоніну, що покращує здатність до бездумного насильства, та крихітні уривки вовчих генів, які підвищують швидкість і жорстокість, а також посилюють схильність до вірності рідній зграї, болючу, як бажання заплакати. Дивлячись на понівечених бійців взводу, які вижили, довкола себе, я відчув, як у мене заболіло горло.

— Ми їх покоцали, еге ж? — сказав Мунгарто, змахнувши єдиною своєю вцілілою кінцівкою, наче плавцем. — Бачив учора військові новини.

Мікрокамера Кхуок крутнулася, ледь чутно зашумівши гідравлікою.

— Візьмете новий 391-й, сер?

— Я не...

— Чуєш, Накі? Ти де, чуваче? Це лейтенант.

Після цього я став уникати осьової палуби.

Шнайдер знайшов мене наступного дня, коли я сидів у палаті для офіцерів, які видужують, курив цигарку й дивився в ілюмінатор. Дурість, але, як сказала лікарка, ну його нахрін. Дбати про себе не надто важливо, якщо плоть з ваших кісток щомиті загрожує зірвати летюча сталь чи можуть безнадійно роз'їсти хімічні опади.

— А, лейтенант Ковач.

Я впізнав його не одразу. Коли люди обтяжені фізичними ушкодженнями, їхні обличчя геть інакші на вигляд, та й ми обидва були залиті кров'ю. Я подивився на нього з-за цигарки, похмуро думаючи, чи це, бува, не прийшла мене привітати з добре проведеним боєм ще одна людина, яку через мене підстрілили. А тоді в моїй голові щось спрацювало, зреагувавши на щось у його поведінці, і я згадав вантажну платформу. Трохи здивувавшись, що він і досі на борту, і ще сильніше здивувавшись, що йому вдалося сюди пролізти, я жестом попросив його сісти.

— Дякую. Я, гм, Ян Шнайдер, — він простягнув руку, я у відповідь кивнув, а тоді він узяв зі столу одну з моїх цигарок. — Я дуже радий, що ви не, гм... не...

— Забудьте. Так, це було.

— Травми, гм, травми, можуть впливати на розум, на пам'ять, — я нетерпляче завовтузився. — Я через них заплутався у званнях і взагалі, гм...

— Послухайте, Шнайдер, мені насправді байдуже, — я втягнув у легені недоречно багато диму й закашлявся. — Я хочу лиш одного: прожити на цій війні досить довго, щоби зрозуміти, як із неї втекти. Отже, якщо ви ще раз це скажете, я вас застрелю, та поза тим можете, блін, робити що заманеться. Ясно?